

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 15C/473/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312223170
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Jakubovič
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2312223170.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred samosudcom JUDr. Rastislavom Jakubovičom v právnej veci navrhovateľa: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova č. 11, zast.: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., IČO: 36 866 881, so sídlom Bratislava, Bárdošova 2/A, proti odporkyni: Y. W., E.. X.X.XXXX, I. J. E. K. Č.. XXX, v konaní zast. opatrovníkom pre konanie U.. O.E. W., E.. X.X.XXXX, I. J. E. K. Č.. XXX, o zaplatenie 2 488,68 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporkyni trovy konania v sume 149,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.9.2012 žiadal, aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 2 488,68 Eur s prísl. a k náhrade trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa X.X.XXXX uzatvoril s odporkyňou Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky navrhovateľa. Na základe uvedenej Zmluvy navrhovateľ poskytol odporkyni službu - Vedenie osobného účtu za podmienok uvedených v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Navrhovateľ odporkyni poskytol súčasne aj službu - Povolené prečerpanie na osobnom účte, a na tento účel poskytol odporcovi peňažné prostriedky, ktoré odporca mohol čerpať do výšky poskytnutého debetného limitu. Odporkyňa počas trvania platnosti zmluvy prečerpala sumu vo výške 1 398,65 Eur, predstavujúcu nepovolený debetný zostatok. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa nedoplnila zostatok na svojom účte minimálne o čiastku nepovoleného debetného zostatku zvýšený o ďalšie položky stanovené v zmluve a v Sadzobníku poplatkov, navrhovateľ dňa 24.11.2008 odstúpil od zmluvy z dôvodu podstatného porušenia zmluvných podmienok. Navrhovateľ teda vyzval odporkyňu na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 2 488,68 Eur, ktorá pozostáva z istiny 1 398,65 Eur a sankčného úroku z omeškania vo výške 1 090,03 Eur v súlade s výpisom z účtu z peňažného ústavu. Nakoľko odporkyňa si svoju povinnosť uhradiť dlžnú sumu riadne nesplnila, navrhovateľ sa obrátil na súd, kde si okrem dlžnej istiny uplatnil aj nárok na úhradu úroku z omeškania v zákonnej výške, a to odo dňa 25.11.2008, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni odstúpenia od zmluvy.

Súd v danej veci vydal platobný rozkaz č.k. 21Ro/1892/2012-29 zo dňa 26.9.2012, voči ktorému podala odporkyňa včas odpor s odôvodnením, v dôsledku čoho došlo v zmysle ustanovenia § 174 ods. 2 O.s.p. k jeho zrušeniu a súd vo veci nariadil pojednávanie. Odporkyňa v podanom odpore uviedla, že s vydaným platobným rozkazom nesúhlasí, nakoľko všetky náklady ako aj dlžná istina, k zaplateniu ktorej bola vydaným platobným rozkazom zaviazaná vznikli napriek jej snahe o splácanie vzniknutého dlhu a včasné vyriešenie danej situácie. V dôsledku nečinnosti banky dlh odporkyne neúmerne narástol,

nakoľko táto žiadnym spôsobom nereagovala na jej listy a korešpondenciu, predmetom ktorej bolo jej úsilie o postupnú úhradu vzniknutého dlhu. K podanému odporu odporkyňa súdu predložila aj listinný dôkaz o tom, že je občanom s funkčnou poruchou vo výške 90 % a písomné žiadosti o postupné splácanie vzniknutého dlhu. Podaný odpor bol zaslaný na vyjadrenie navrhovateľovi, ktorý vo svojom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 6.3.2013 uviedol, že odporkyňa v ňom neuviedla žiadnu skutočnosť, ktorá by spochybňovala nárok navrhovateľa alebo by ho poprela, príp. nejako spochybnila vo veci samej. Preto má zato, že právny nárok navrhovateľa voči odporkyňi trvá a na podanom návrhu na začatie konania trvá v celom rozsahu. Navrhovateľ má za to, že odporkyňa svoj dlh voči navrhovateľovi uznala.

Nakoľko odporkyňa je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré jej neumožňovalo osobne sa zúčastniť vytyčených pojednávaní, pričom však mala záujem aby daná vec bola riadne prejednaná, súd jej uznesením č.k. 15C/473/2012-64 zo dňa 10.12.2013 ustanovil opatrovníka pre toto konanie na ochranu jej práv a chránených záujmov, a to v osobe jej syna U.. O. W., E.. X.X.XXXX, I. J. E. K. Č.. XXX.

Posledné pojednávanie vo veci samej sa konalo dňa 11.9.2014, pričom osobne sa ho zúčastnil len opatrovník odporkyne. Navrhovateľ ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavil, pričom právny zástupca navrhovateľa svoju ako aj navrhovateľovu neúčast' vopred písomne ospravedlnil, a to podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.8.2014. V predmetnom konaní súčasne požiadal, aby súd pojednával a rozhodol aj v ich neprítomnosti. Súd teda pojednával v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Na pojednávaní pred súdom opatrovník odporkyne vzniesol námietku premlčania. Poukázal na to, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah, pričom navrhol, aby súd vychádzal z toho, že splatnosť uplatneného záväzku nastala dňa 24.11.2008 a teda premlčacia lehota v zmysle Občianskeho zákonníka uplynula dňa 24.11.2011. Navrhovateľ návrh na začatie konania podal však až dňa 24.9.2012.

Súd okrem vyššie uvedenej výpovede opatrovníka odporkyne vo veci vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to: Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa X.X.XXXX, Podmienky zriadenia a vedenia služby „Povolené prečerpanie na osobnom účte“, Sadzobník poplatkov platný od 1.1.2004, Dodatok k zmluve o účte - bonus/zľava zo dňa X.X.XXXX, výpisy z účtu odporkyne, výzva na úhradu vzniknutého dlhu zo dňa XX.X.XXXX, odstúpenie od Zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ako aj s ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Navrhovateľ s odporkyňou dňa X.X.XXXX uzatvoril Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol odporcovi zriadený rastový osobný účet s denným limitom 10 000,- Sk a súčasne jej bola poskytnutá aj služba - Povolené prečerpanie peňažných prostriedkov na osobnom účte. Navrhovateľ mal preukázané, že odporkyňa podmienky stanovené pre poskytnutie tejto služby spĺňa, preto sa ňou uvedenú zmluvu uzatvoril. Čerpaním peňažných prostriedkov z účtu, sa však odporkyňa dostala do nepovoleného prečerpania, a to až do sumy vo výške 1 398,65 Eur. Tým, že odporkyňa nevyrovnala svoje nepovolené prečerpanie, a to aj napriek výzve zo strany navrhovateľa, vážne porušila svoju zmluvnú povinnosť. Následkom porušenia tejto povinnosti zo strany odporkyňa bolo, že navrhovateľ od Zmluvy odstúpil a odporkyňu vyzval na úhradu dlžnej sumy. Dlžná suma pritom ku dňu 24.11.2008 predstavovala sumu už vo výške 2 488,68 Eur, popri ktorej si navrhovateľ prostredníctvom podaného návrhu na začatie konania uplatnil aj úrok z omeškania v zákonnej výške, a to odo dňa 25.11.2008, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni odstúpenia od zmluvy.

Súd uzatvorenú zmluvu považoval za spotrebiteľskú, keďže navrhovateľ ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania (dodávateľ), odporkyňi ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho zamestnania, povolania alebo podnikania (spotrebiteľ) službu. Preto táto zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky), pričom pokiaľ ich obsahuje, tak tieto sú neplatné. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy však platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Okrem ustanovení Občianskeho zákonníka sa na danú zmluvu vzťahujú aj ustanovenia špeciálnych právnych predpisov, a to zákona č.258/2001 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z. v znení novely č. 102/2014 Z.z.

Podľa § 25 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa písm. b) cit. ustanovenia, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods.1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ods. 3 cit. ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 4 cit. ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53b ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v zmysle ktorého ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v znení zákon č. 102/2014 Z.z., orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že nárok uplatnený v predmetnom konaní je premlčaný, preto návrh zamietol v celom rozsahu ako návrh podaný neodôvodnene. Z vyššie uvedeného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ktoré má procesnú povahu a účinnosť nadobudlo dňa 1.5.2014 vyplýva, že orgán rozhodujúci o nárokoch plynúcich zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Vzhľadom k tomu, že zákon č. 250/2007 Z.z. má charakter špeciálnej právnej úpravy vo vzťahu ku všeobecnej úprave premlčania uvedenej v zákona č. 40/1964 Z.z., súd by nemusel postupovať podľa druhej vety ustanovenia § 100 ods. 1, ale na premlčanie by mohol prihliadnúť aj ex offo. V danom prípade však námietku premlčania vzniesol aj sám opatrovník odporkyne, a to na pojednávaní konanom v danej veci dňa 11.9.2014.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Z návrhu na začatie konania mal súd jednoznačne preukázané, že navrhovateľ od zmluvy odstúpil dňa 24.11.2008, a teda prvý deň keď si mohol uplatniť svoj nárok u odporkyne bol nasledujúci deň, t.j. 25.11.2008. S poukazom na ustanovenie § 101 zákona č. 40/1964 Zb. súd dospel k záveru, že v danom prípade premlčacia doba na uplatnenie nároku zo zmluvy uplynula dňa 25.11.2011, avšak návrh na začatie konania bol tunajšiemu súdu doručený až dňa 24.9.2012, t.j. takmer 1 rok po uplynutí premlčacej doby. Súd teda prihliadol na premlčanie uplatneného nároku, ktoré namietal aj opatrovník odporcu, a pretože premlčaný nárok nemožno priznať, návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal odporkyni ako úspešnej účastníčke právo na náhradu trov konania v celkovej výške 149,- Eur, spočívajúcich v náhrade súdneho poplatku zaplateného za podaný odpor.

Súd zamietol návrh na začatie konania v celom rozsahu, nakoľko uplatnený nárok bol premlčaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice. Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci;

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.